

## **Valtiovarainvaliokunta**

### **Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi autoverolain muuttamisesta**

#### **JOHDANTO**

##### *Vireilletulo*

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi autoverolain muuttamisesta (HE 34/2016 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

##### *Jaostovalmistelu*

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

##### *Asiantuntijat*

Verojaosto on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Markus Teräväinen, valtiovarainministeriö
- autoverotusjohtaja Tapio Rouhiainen, Tulli
- osastopäällikkö Toni Pallaspuuro, Liikenteen turvallisuusvirasto
- varapuheenjohtaja Timo Orilähde, Suomen Autovuokraamojen Liitto Ry
- toimitusjohtaja Pekka Rissa, Autoalan Keskusliitto ry
- toimitusjohtaja Pasi Nieminen, Autoliitto ry
- toimitusjohtaja, CEO Tero Kallio, Autotuoajat ry
- johtava lakimies Juha Koponen, Veronmaksajain keskusliitto ry

Verojaosto on saanut kirjallisen lausunnon:

- liikenne- ja viestintäministeriö
- Liikennevakuutuskeskus
- Finanssialan Keskusliitto ry
- Autotuoajat ry
- ALD Automotive
- Lease Plan Finland Oy

#### **HALLITUKSEN ESITYS**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi autoverolakia. Suomessa määräaikaaisesti käytettävien leasing- ja vuokra-autojen verotusmenettelyä muutettaisiin. Leasing- ja vuokra-autojen ensirekisteröinnin yhteydessä olisi mahdollista hakea ennakoon ajoneuvojen viennistä ulkomaille makset-

## Valiokunnan mietintö VaVM 7/2016 vp

tavaa palautusta. Ennakkoon maksettava palautus laskettaisiin kaavamaisesti henkilöautojen keskimääräisen arvon alenemisen perusteella. Kun ennakkoon myönnettävä palautus vähennettäisiin kannettavasta autoverosta, maksettavaksi jäisi vain ajoneuvon Suomessa tarkoitettuun käyttöaikaan suhteutettu osuus verosta. Kun ajoneuvo vietäisiin maasta vuokrasopimuksen päättyessä, tasattaisiin kaavamaisesti laskettu ennakkopalautus siihen todelliseen veron määrään, joka ajoneuvon arvossa on jäljellä vientihetkellä.

Autoveron vientipalautuksesta tehtävä 300 euron vähennys poistettaisiin ja pienin palautettava määrä alennettaisiin 500 euroon. Vientipalautuksen edellytyksiä muutettaisiin myös eräiltä muilta osin.

Lisäksi lakiin lisättäisiin päätösten sähköistä tiedoksiantoa koskevat säännökset ja veroviranomaisen valtuutta määrätä autoveroilmoituksen antamistavasta laajennettaisiin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

### VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Esityksen tarkoituksena on täydentää autoverolakia niin, että ajoneuvon maastaviennin yhteydessä palautettavaa, auton arvossa jäljellä olevaa autoveroa vastaavaa *vientipalautusta* voitaisiin hakea leasing- tai vuokrasopimuksen nojalla hallitusta ajoneuvosta jo ennakkollisesti (*ennakkopalautus*). Siten, jos ajoneuvoa on tarkoitus käyttää Suomessa vain määräaikaisesti enintään viiden vuoden ajan tällaisen sopimuksen nojalla, autovero voitaisiin suhteuttaa käyttöaikaan jo ensiverotuksen yhteydessä. Koska veron oikeamääräisyys tarkistettaisiin ajoneuvon lopullisen maastaviennin yhteydessä, muutos olisi lähinnä menettelyllinen. Sillä varmistettaisiin kuitenkin se, että sääntely täyttää palveluiden vapaan tarjonnan edellytykset Suomen ja muiden jäsen- tai ETA-valtioiden kesken, kuten komissio on edellyttänyt.

Muutos ei vaikuta autoverolaissa jo entuudestaan olevaan vientipalautukseen, joka säilyisi myös leasing- ja vuokra-autoille vaihtoehtoisena palautusmenettelynä. Vientipalautuksen ehtoja on tarkoitus kuitenkin helpottaa niin, että jatkossa ei edellytettäisi enää ajoneuvon rekisteröintiä toisessa jäsenvaltiossa. Riittävää olisi siis, että hakija osoittaa, että ajoneuvo viedään pysyvästi Suomesta muualla käytettäväksi. Lisäksi vientipalautuksesta nykyisin tehtävästä 300 euron suuruisesta vähennyksestä ehdotetaan luovuttavaksi ja palautuksen alaraja laskettavaksi 1 000 eurosta 500 euroon.

Valiokunta pitää *ennakkopalautusta* koskevaa sääntelyä tarpeellisena komission Suomelle antaman virallisen huomautuksen ja perustellun lausunnon vuoksi. *Vientipalautuksen* ehtoihin esitetyt muutokset helpottavat taas rajat ylittävää palveluntarjontaa ja ovat tärkeitä autokaupalle. Näitä muutoksia on puollettu myös valiokunnan asiantuntijakuulemisessa. Valiokunta pitää niin ikään hyväksyttävänä rajata vientipalautus edelleen nykyisin tapaan niin, että sen ulkopuolelle jäävät yli 10 vuotta vanhat ajoneuvot sekä ne ajoneuvot, joiden ensiverotus on toimitettu ennen 1.4.2009. Tätä puoltavat sekä ympäristölliset että hallinnolliset syyt.

## Valiokunnan mietintö VaVM 7/2016 vp

Esityksen perusteluissa on arvioitu, että muutosten välittömät valtiontaloudelliset vaikutukset ovat vähäisiä. Vientipalautuksia haettiin esimerkiksi vuonna 2014 hieman yli 200 autosta, ja palautusta maksettiin yhteensä noin 1,7 milj. euroa. Leasing-autojen osuus tästä on noin 600 000 euroa. Arvioon vaikuttaa osaltaan se, että leasing-autojen osuus on toistaiseksi varsin pieni, noin 67 000 autoa eli kaksi prosenttia koko autokannasta. Tosin osuus uusista autoista on tätä selvästi suurempi, noin 17 prosenttia, ja osuus esimerkiksi vuoden 2015 autoverotuotoista noin 150 milj. euroa. Verotusmenettelyyn ja vientipalautuksen ehtoihin nyt ehdotetut muutokset saattavat lisätä lisäksi kiinnostusta leasing-autojen tuontiin ja määräaikaisten käyttöön täällä.

Esitys saattaa siis heijastua autokaupan ja leasingalan markkinaosuuksiin ja sitä kautta myös autoverotuottoihin. Muutoksia on kuitenkin vaikea ennakoida vielä tässä vaiheessa. Tässä suhteessa on tärkeää, että menettelyyn ehdotetut muutokset eivät vaikuta veron määrään vaan ovat tasapuolisia sekä autokaupalle että leasingalalle. Valiokunta puoltaa mm. näistä syistä ennakkopalautusmenettelyyn liittyvää kaksivaiheisuutta, jossa palautuksen oikeellisuus tarkistetaan aina, kun ajoneuvo viedään lopullisesti maasta. Esitys eroaa mm. tältä osin asiantuntijakuulemisessa esiin tuodusta Tanskan mallista.

Esitys on herättänyt osin huolta siitä, kuinka joustavasti uusi menettely saadaan toteutettua tai miten esimerkiksi liikennevakuutuksen päättämiseen tarvittavat tiedot saadaan jatkossa. Uudistus vaatii myös tietojärjestelmämuutoksia ja lisää resurssitarpeita Tullissa ja Trafissa. Näiden viranomaisten sekä valtiovarainministeriön kesken käydyissä neuvotteluissa on löydetty kuitenkin keinoja, joilla on mahdollisuus välttää korkeat tietojärjestelmäkustannukset ja turvata kansalaisille keinot saada tieto autoveron osittaisesta maksusta autoa vaihdettaessa. Myös tämä puoltaa esityksen hyväksymistä muutoksista.

Valiokunnalla ei ole huomautettavaa esitykseen siltä osin kuin siinä on kysymys ennakkopalautuksen kaavamaisesta laskentatavasta, Tullin toimivaltuuksista tai pääehdotuksista aiheutuvista tarkennuksista autoverolakiin. Niillä pyritään tehokkaaseen ja ennakoitavaan verotukseen ja kaikkien osapuolten kannalta mahdollisimman joustavaan menettelyyn. Valiokunta ei pidä myöskään mahdollisena puuttua tässä yhteydessä kuulemisessa esiin tuotuihin arvonlisäverokysymyksiin, joiden perusta on säädelty Suomea sitovasti direktiivitasolla.

## VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

*Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 34/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen.*

Helsingissä 31.5.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Timo Kalli kesk

## **Valiokunnan mietintö VaVM 7/2016 vp**

varapuheenjohtaja Maria Tolppanen ps  
jäsen Touko Aalto vihr  
jäsen Timo Heinonen kok  
jäsen Kalle Jokinen kok  
jäsen Kauko Juhantalo kesk  
jäsen Toimi Kankaanniemi ps  
jäsen Krista Kiuru sd  
jäsen Esko Kiviranta kesk  
jäsen Mika Lintilä kesk  
jäsen Mats Nylund r  
jäsen Antti Rantakangas kesk  
jäsen Markku Rossi kesk  
jäsen Sari Sarkomaa kok (osittain)  
jäsen Sami Savio ps  
jäsen Kari Uotila vas  
jäsen Pia Viitanen sd  
varajäsen Timo Harakka sd (osittain)  
varajäsen Riitta Myller sd (osittain)  
varajäsen Harry Wallin sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen